

STANDARD ZANIMANJA

GRANIČNI POLICAJAC/ GRANIČNA POLICAJKA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA.....	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI.....	15
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	16
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	17
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	18
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	19
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	20
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	21
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	22
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	23
5.	REFERENTNI PODACI	24

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: GRANIČNI POLICAJAC/ GRANIČNA POLICAJKA

NIVO: V

OPIS ZANIMANJA:

Granični policajac vrši nadzor državne granice na kopnu, moru i u unutrašnjim vodama. Obavlja poslove granične provjere lica, stvari, saobraćajnih sredstava i suzbijanje prekograničnog kriminala. Kontroliše kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori i postupa po izraženim namjerama za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

KOMPETENCIJE

Granični policajac:

- Planira i organizuje sopstveni rad za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice
- Priprema resurse i radno mjesto za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice
- Obavlja nadzor državne granice na kopnu
- Obavlja nadzor državne granice na moru i unutrašnjim vodama
- Obavlja graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnih sredstava
- Obavlja poslove suzbijanja prekograničnog kriminala
- Kontroliše kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori
- Postupa po izraženim namjerama za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu
- Ispunjava radnu dokumentaciju i vodi postupke na graničnim prelazima
- Rukovodi grupom za realizaciju radnog zadatka
- Osigurava kvalitet rada u skladu sa ovlaštenjima i propisima
- Održava uređaje, opremu i sredstva za rad
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima, nadređenima i drugim licima poštujući pravila poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere zaštite i zdravlja na radu i zaštite okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje resursa i radnog mjesta za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nadzor državne granice na kopnu - Nadzor državne granice na moru i unutrašnjim vodama - Granična provjera lica, stvari i saobraćajnih sredstava - Suzbijanje prekograničnog kriminala - Kontrola kretanja, boravka i rada stranaca u Crnoj Gori - Postupanje po izraženim namjerama za podnošenje zahjeva za međunarodnu zaštitu
Komercijalni poslovi	- Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	- Ispunjavanje radne dokumentacije i vođenje postupaka na graničnim prelazima
Poslovi rukovođenja	- Rukovođenje grupom za realizaciju radnog zadatka
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbjedivanje kvaliteta	- Osiguravanje kvaliteta rada, u skladu sa ovlaštenjima i propisima
Održavanje i popravke	- Održavanje uređaja, opreme i sredstava za rad
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa saradnicima, nadređenima i drugim licima
Očuvanje zdravlja i okoline	- Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Upoznaje se sa dnevnim rasporedom i nalogima nadređenih u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju policijskih poslova za nadzor granice

Resursi: ljudski i materijalni

- Pregleda i ažurira dokumentaciju i evidenciju o stanju na terenu
- Upoznaje se sa dokumentacijom, dnevnim zaduženjima i uputstvima za rad opreme, uređajima i sredstvima koja se koriste u radu
- Planira redosljed aktivnosti u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i na osnovu uputstva nadređenog
- Organizuje svoj rad za obavljanje policijskih poslova i zadataka koji su mu određeni dnevnim rasporedom/ patrolnim listom
- Procjenjuje vrijeme trajanja realizacije zadataka u skladu sa zahtjevima zadatka i na osnovu uputstva nadređenog
- Izrađuje plan za obavljanje radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o unutrašnjim poslovima
- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o strancima
- Pravilnik o načinu vršenja policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova
- Kodeks policijske etike
- Organizacija rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa i radnog mjesta za realizaciju policijskih poslova za nadzor državne granice

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Provjerava da su **sredstva, uređaji i oprema** koju koristi u radu obezbijedena, u skladu sa radnim uslovima i načinom rada

Sredstva, uređaji i oprema: sredstva prinude, sredstva veze, motorna vozila, ATV vozila, mobilni centar za elektronski nadzor, motorne sanke, motocikli, plovna sredstva (patrolne brodove, patrolne čamce i skutere), dvogled (dnevni i noćni), kamera termovizijska, multisenzor mobilni, dron, Set za detekciju prelazaka državne granice (SMARTDEC i lovačke kamere), sredstvo za prinudno zaustavljanje motornih vozila, GPS uređaj ručni, lampa baterijska ručna, tehnička sredstva za nadzor koja su instalirana na plovnom sredstvu ((multifunkcijski sistem-radar, GPS, termovizijska kamera), reflektor), čitače (isprava (ručni i stacionarni), registarskih oznaka, identifikacionog broja vozila); detektore (krijumčarene robe-mjerač gustine, metala, CO2, radijacije, za otkrivanje narkotika i MESA ručni, otkucaja srca); uređaji za provjeru dokumenata na I liniji provjera (lupa sa različitim izvorima svjetlosti), uređaji za provjeru dokumenata na II liniji provjera (mikroskop stereo sa izvorom svjetlosti, regula), uređaji za pregled šupljina i skrivenih mjesta (videoskop, fiberskop), ogledalo inspeksijsko teleskopsko sa baterijskom lampom, i dr.

- Priprema sredstva, uređaje i opremu za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa njenim specifičnostima, radnim uslovima i načinom rada
- Preduzima mjere za obezbjeđenje radnog mjesta, u skladu sa propisima
- Provjerava ispravnost sredstava, uređaja i opreme koju koristi u radu
- Priprema odgovarajuću uniformu sa identifikacionom oznakom za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa predviđenim Pravilnikom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o unutrašnjim poslovima
- Pravilnik o načinu vršenja policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Organizacija rada
- Sredstva, uređaji i oprema za rad

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Nadzor državne granice na kopnu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Vršiti patrolnu djelatnost na kopnu, organizuje zasjede, osmatra određene reone i primjenjuje druge operativno-taktičke mjere i radnje i postupke uz korišćenje određenih **prevoznih sredstava, tehničkih sredstava** i službenih pasa, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Prevozna sredstva: motorna vozila, ATV vozila, motorne sanke i ostala prevozna sredstva namijenjena za nadzor državne granice

Tehnička sredstva: dvgled (dnevni i noćni), termovizijska kamera, mobilni multisenzor, dron, set za detekciju prelazaka državne granice (SMARTDEC), sredstvo za prinudno zaustavljanje motornih vozila, GPS ručni uređaj, ručna baterijska lampa i dr.

- Vršiti **graničnu kontrolu lica, saobraćajnih sredstava i stvari** na putnim pravcima i objektima od značaja za prekogranični promet, radi sprečavanja nezakonitog ulaska/ izlaska iz Crne Gore i boravka u Crnoj Gori, kao i sprečavanja prekograničnog kriminala, dok postoje saznanja da se na taj način mogu pronaći učinioci krivičnih djela/ prekršaja, kao i kad za to postoje bezbjednosni razlozi, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Granična kontrola lica: osnovna (pregled isprava potrebnih za prelazak državne granice, provjera i utvrđivanje identiteta lica, provjeravanje ispravnosti i autentičnosti putnih isprava, odnosno ličnih karti i utvrđivanje državljanstva na osnovu ispravi dr.), i detaljna (provjera lica u bazi podataka preko DS StGP ili nadležnog Odjeljenja bezbjednosti i preduzimanje traženih mjera od nadležnog organa ako se lice nalazi u bazi podataka, provjera vozačke dozvole u slučaju da upravlja vozilom, dalja (detaljnija) identifikacija lica (visina, težina, specifične karakteristike i dr.), provjera isprava korišćenjem tehničkih sredstava, detaljan pregled ličnih stvari, odjeće, prtljaga, upotreba službenih pasa za prepoznavanje droge, eksploziva, ako policijski službenik procijeni da je to potrebno obavljanje razgovora sa licima i dr.

Granična kontrola saobraćajnih sredstava i stvari: osnovna (kontrola putničkih vozila, autobusa, taksi vozila, teretnih vozila, provjera ispravnosti i autentičnosti isprava za vozilo (saobraćajna dozvola, polisa osiguranja i dr.), kontrola ličnih stvari i prtljaga, vizuelni pregled stvari i dr.) i detaljna (provjera saobraćajnog sredstva u bazi podataka DS StGP ili nadležnog Odjeljenja bezbjednosti i preduzimanje traženih mjera od nadležnog organa (ako se lice nalazi u bazi podataka), provjera isprava saobraćajnog sredstva korišćenjem tehničkih sredstava, pregled/ pretres saobraćajnog sredstva korišćenjem tehničkih sredstava, pregled/ pretres prtljaga i dr.

- Dozvoljava nastavak putovanja licima /vozilima nakon sprovedene granične kontrole
- Vršiti dovođenje lica iz određenih **razloga**, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Razlog: provjera i utvrđivanje identiteta, prikupljanja obavještenja u vezi rasvjetljavanja krivičnih djela ili prekršaja, u slučajevima kada su kod lica pronađeni predmeti čije posjedovanje nije dozvoljeno ili su pogodni za izvršenje krivičnih djela ili prekršaja i dr.

- Primjenjuje policijska ovlaštenja prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice na kopnu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o strancima
- Zakon o unutrašnjim poslovima

- Zakon o prekršajima
- Krivični zakonik
- Zakon o oružju
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Pravilnik o vršenju nadzora državne granice

3.3.2. Ključni posao: Nadzor državne granice na moru i u unutrašnjim vodama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Vršiti patrolnu djelatnost na moru i u unutrašnjim morskim vodama, organizuje zasjede, osmatra određeni pravac ili dio akvatorije i primjenjuje druge operativno-taktičke mjere i radnje i postupke uz korišćenje **plovnih i tehničkih sredstava**, u skladu sa ovlašćenjima i zakonom

Plovna sredstva: patrolni brodovi, patrolni čamci i patrolni skuteri

Tehnička sredstva: tehnička sredstva za nadzor koja su instalirana na plovnom sredstvu (multifunkcijski sistem- radar, GPS, termovizijska kamera), reflektor i ručna sredstva za nadzor (dvoogled, termovizijska kamera, ručne lampe) i dr.

- Vršiti provjeru zastave plovnog objekta u određenim **slučajevima** u skladu sa zakonom i ovlašćenjima

Slučaj: kada na plovnom objektu nije istaknuta zastava, kada zapovjednik ili član posade plovnog objekta odbija da istakne zastavu ili plovni objekat nema državnu pripadnost
- Vršiti pregled isprava plovnog objekta, posade i putnika, i izdaje naređenje zapovjedniku zaustavljenog plovnog objekta da donese isprave na patrolni brod, radi pregleda, u skladu sa ovlašćenjima i zakonom
- Vršiti pregled i pretres lica, plovnih objekata i stvari, u skladu sa ovlašćenjima i zakonom
- Vršiti gonjenje plovnog objekta koji se ne zaustavi na vidljivi svjetlosni ili zvučni znak za zaustavljanje u skladu sa ovlašćenjima i zakonom
- Primjenjuje policijska ovlašćenja prilikom obavljanja poslova nadzora državne granice na moru i u unutrašnjim vodama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o strancima
- Zakon o unutrašnjim poslovima Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe
- Zakon o prekršajima
- Krivični zakonik
- Zakon o oružju
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Pravilnik o vršenju nadzora državne granice
- Tehnička sredstva za nadzor državne granice na moru i u unutrašnjim vodama

3.3.3. Ključni posao: Granična provjera lica, stvari i saobraćajnih sredstava

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Vršiti graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnog sredstva na području graničnog prelaza, na prvoj, odnosno drugoj liniji provjere, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom
- Vršiti **graničnu provjeru lica** na području graničnog prelaza koristeći odgovarajuća **tehnička sredstva**, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Granična provjera lica: uvid u putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice i uzimanje podataka iz putnih i drugih isprava, provjera i utvrđivanje identiteta lica koja prelaze državnu granicu i provjera u evidencijama koje vodi Uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije, uzimanje otisaka svih prstiju i dlanova lica i drugih biometrijskih podataka ako postoji sumnja u identitet, odnosno u vjerodostojnost putne ili druge isprave propisane za prelazak državne granice, provjera da li lice ispunjava uslove za ulazak u Crnu Goru, odnosno izlazak iz Crne Gore, ovjerava prelazak državne granice, odnosno unos u putnu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice, provjera podataka o ulasku i izlasku, kao i podataka o zabrani ulaska u državu, provjera podataka o unošenju i prenošenju vatrenog oružja i municije i drugih podataka od značaja za graničnu provjeru, provjera svrhe putovanja lica, pregled i pretres lica koji ne obuhvata pregled tjelesnih šupljina, ukoliko na drugi način nije moguće obaviti provjeru lica i dr.

Tehnička sredstva: čitač isprava (ručni i stacionarni), uređaji za provjeru dokumenata na I liniji provjere (lupa sa različitim izvorima svjetlosti) i uređaji za provjeru dokumenata na II liniji provjere (mikroskop stereo sa izvorom svjetlosti i regula), detektor otkucaja srca i dr.

- Vršiti graničnu provjeru stvari i predmeta koji se nalaze kod lica ili u njegovom saobraćajnom sredstvu prilikom prelaska državne granice, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom
- Vršiti **graničnu provjeru saobraćajnog sredstva** na području graničnog prelaza, koristeći odgovarajuća **tehnička sredstva**, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Granična provjera saobraćajnog sredstva: unutrašnji i spoljašnji vizuelni pregled saobraćajnog sredstva, pretres saobraćajnog sredstva, uključujući i rastavljanje pojedinih dijelova saobraćajnog sredstva, ako postoje osnovi sumnje da lice koje upravlja saobraćajnim sredstvom prevozi skrivena lica i zabranjene stvari koje ukazuju na njihov identitet ili identitet drugih putnika u saobraćajnom sredstvu, a radi sprečavanja nezakonitog prelaska državne granice, provjera isprava za korišćenje i upravljanje saobraćajnim sredstvom i uzimanje podataka iz tih isprava, provjera u evidencijama koje vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova i drugi organi državne uprave, kao i međunarodne organizacije i dr.

Tehnička sredstva: čitač registarskih oznaka, čitač identifikacionog broja vozila, detektor krijumčarene robe - mjerač gustine, detektor metala, detektor CO₂, detektor radijacije, detektor za otkrivanje narkotika i MESa ručni, uređaji za pregled pregled šupljina i skrivenih mjesta (videoskop i fiberskop), ogledalo inspeksijsko teleskopsko sa baterijskom lampom i dr.

- Odstupa od režima granične provjere u određenim **slučajevima**, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Slučaj: prekid rada sistema i nepredviđene okolnosti

- Izdaje odobrenja pripadnicima stranih službi bezbjednosti za ulazak u Crnu Goru, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom
- Primjenjuje policijska ovlaštenja prilikom obavljanja poslova granične provjere lica, stvari i saobraćajnih sredstava
- Vodi propisane Evidencije na graničnom prelazu, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i ovlaštenjima
- Izdaje rješenja o zabrani ulaska u određenim slučajevima, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o strancima
- Zakon o unutrašnjim poslovima
- Zakon o prekršajima
- Krivični zakonik
- Zakon o oružju
- Zakon o opštem upravnom postupku
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Uputstvo o standardnim operativnim procedurama na graničnom prelazu
- Tehnička sredstva za graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnih sredstava

3.3.4. Ključni posao: Suzbijanje prekograničnog kriminala

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Vršiti praćenje i procjenjivanje bezbjednosne problematike na sektoru u vezi prekograničnog kriminala u skladu sa ovlaštenjima i zakonom
- Vršiti prikupljanje obavještenja i informacija sa terena i praćenje pojava oblika kriminaliteta i prekršaja i predlaže mjere za njihovo suzbijanje, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom
- Unosi **podatke** u aplikaciju Infostream

Podaci: operativne informacije, operativne izvještaje i studije slučaja

- Obraduje i publikuje podatke u aplikaciji Infostream
- Ostvaruje saradnju i kontakte sa mjesnim stanovništvom na sektoru, organizacionim jedinicama Uprave policije i opštinom u cilju rješavanja problematike iz djelokruga rada
- Organizuje zasjede i primjenjuje druge operativno-taktičke mjere i radnje i postupke uz korišćenje **tehničkih sredstava**, u skladu sa zakonom i ovlaštenjima

Tehnička sredstva: dvogled (dnevni i noćni), termovizijska kamera, set za detekciju prelazaka državne granice (SMARTDEC), sredstvo za prinudno zaustavljanje motornih vozila, ručne lampe i dr.

- Preduzima **mjere** u slučajevima osnova sumnji ili osnovane sumnje da je izvršeno krivično djelo iz oblasti prekograničnog kriminala, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Mjere: obavještavanje nadležnog državnog tužioca i postupanje po njegovim nalogima, preduzimanje potrebnih mjera da se pronađe učinilac krivičnog djela, preduzimanje mjera da se učinilac krivičnog djela ili saučesnik ne sakrije ili ne pobjegne, preduzimanje mjera da se otkriju i obezbijede tragovi krivičnog djela i predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz, prikupljanje obavještenja koja bi mogla biti od značaja za uspješno vođenje krivičnog postupka i dr.

- Preduzima **mjere i radnje** u izviđaju, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Mjere i radnje: prikupljanje obavještenja od građana, ograničavanje kretanja, odnosno pristup određenih lica na određenom prostoru za potrebno vrijeme, pregled prevoznih sredstava, putnika i prtljaga, preduzimanje potrebnih mjera u cilju pronalazjenja lica, preduzimanje potrebnih mjera u vezi sa provjerom i utvrđivanjem identiteta lica i istovjetnosti predmeta, raspisivanje potrage za licima i stvarima za kojima se traga, lišavanje slobode lica, sprovođenje lica do nadležne stanice Uprave policije, prostorije za zadržavanje, kod državnog tužioca, do suda, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, zdravstvene ustanove i dr.

- Primjenjuje policijska ovlaštenja prilikom obavljanja poslova suzbijanja prekograničnog kriminala
- Vodi evidenciju podnešenih krivičnih prijava koristeći krivični upisnik teritorijalno nadležnog odjeljenja bezbjednosti.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o strancima
- Zakon o unutrašnjim poslovima
- Krivični zakonik Crne Gore

- Zakonik o krivičnom postupku
- Zakon o oružju
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova
- Uputstvo o standardnim operativnim procedurama na graničnom prelazu
- Tehnička sredstva za graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnih sredstava

3.3.5. Ključni posao: Kontrola kretanja, boravka i rada stranaca u Crnoj Gori

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Vršiti kontrolu stranaca na boravku do 90 dana, privremenom i stalnom boravku i ispunjenosti uslova za otkaz boravka do 90 dana
- Vršiti kontrolu ispunjenosti uslova za otkaz boravka na osnovu vize za duži boravak (viza D)
- Kontroliše postojanje razloga za prestanak dozvole za boravak u državi i dozvole za privremeni boravak i rad
- Kontroliše postojanje razloga za prestanak stalnog boravka
- Vršiti kontrolu podnošenja prijave i odjave boravka od strane stranaca i davalaca smještaja
- Učestvuje u preduzimanju **mjera** kojima se obezbjeđuje povratak stranca koji je nezakonito ušao, odnosno nezakonito boravi u Crnoj Gori:

Mjere: dobrovoljno napuštanje, protjerivanje stranca, zabrana ulaska i boravka, prinudno udaljenje, ograničenje slobode kretanja, obaveze stranca u postupku povratka i druge mjere propisane Zakonom o strancima

- Kontroliše ispunjenost uslova za kretanje stranaca u vojnoj uniformi
- Kontroliše ispunjenost uslova za nošenje strane policijske ili carinske uniforme
- Vodi odgovarajuće evidencije propisane Zakonom o strancima
- Postupa u skladu sa uputstvima policijskih službenika prema nezakonitim migrantima i maloljetnim strancima bez pratnje, u skladu sa ovlaštenjima i zakonom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o strancima
- Uredba o viznom režimu
- Uputstvo o postupanju policijskih službenika prema nezakonitim migrantima
- Sporazum o saradnji između MUP-a i Ministarstva rada i socijalnog staranja u postupcima povratka maloljetnih stranaca bez pratnje
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlaštenja u obavljanju tih poslova
- Uputstvo o standardnim operativnim procedurama na graničnom prelazu
- Tehnička sredstva za graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnih sredstava

3.3.6. Ključni posao: Postupanje po izraženim namjerama za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac

- Evidentira izraženu namjeru državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prilikom granične kontrole na graničnom prelazu ili unutar teritorije Crne Gore
- Prikuplja podatke o identitetu stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pravcu putovanja od zemlje porijekla do Crne Gore, kao i o ličnim svojstvima i okolnostima, radi procjene da li je potrebno obezbijediti posebne proceduralne garancije
- Vršiti pregled lica, uključujući odjeću, obuću i predmete koje nosi lice koje izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu
- Po potrebi, vrši pretres lica koja izražavaju namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu
- Vršiti procjenu zdravstvenog stanja lica koje izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu sa ciljem pružanja prve pomoći, odnosno obezbjeđenja zdravstvene zaštite u slučaju potrebe.
- Obavještava Centar za socijalni rad/ službenika za maloljetnike/ službenika Uprave policije u slučaju kada postoje indicije da su lica koja izražavaju namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnici ili maloljetnici bez pratnje
- Sprovodi lice koje izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, do nadležnog odjeljenja bezbjednosti radi utvrđivanja njegovog identiteta uzimanjem otisaka prstiju i fotografije na određene **načine**
Način: pomoću uređaja za elektronsku akviziciju biometrijskih podataka i putem daktiloskopske metode
- Upućuje stranca koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se u zakonskom roku javi nadležnom organu radi podnošenja zahtjeva.
- Vršiti izvještavanje nadređenog o licima koja su izrazila namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu dostavljanje podataka nadležnim organima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca
- Pravilnik o bližem načinu uzimanja otisaka prstiju i fotografije od stranca koja izražava namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu
- Zakon o opštem upravnom postupku
- Poslovna komunikacija
- Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Uputstvo o standardnim operativnim procedurama na graničnom prelazu
- Tehnička sredstva za graničnu provjeru lica, stvari i saobraćajnih sredstava

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Ispunjavanje radne dokumentacije i vođenje postupaka na graničnim prelazima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Sačinjava izvještaje o izvršenim poslovima u odgovarajućoj formi
- Popunjava patrolni list
- Sačinjava službene zabilješke u odgovarajućoj formi
- Izdaje rješenja o zabrani ulaska stranca u Crnu Goru i zapisnike o upoznavanju stranca o postojanju zabrane ulaska u Crnu Goru radi zaštite nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti ili javnog zdravlja
- Izdaje potvrdu o izraženoj namjeri za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu
- Izdaje odobrenja pripadnicima stranih službi bezbjednosti
- Sačinjava izvještaj o upotrebi sredstava prinude
- Prikuplja operativne informacije i unosi ih u elektronsku aplikaciju "Infostream V2"

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o opštem upravnom postupku
- Sastavljanje izvještaja o izvršenim poslovima
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje grupom za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Izdaje naloge za rad izvršiocima radnog zadatka
- Koordinira radom grupe tokom realizacije radnog zadatka
- Sinhronizuje rad radne grupe sa ostalim učesnicima i grupama tokom realizacije radnog zadatka
- Prikuplja od izvršilaca informacije o realizaciji pojedinačnih radnih zadataka, u skladu sa radnim nalogom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Osiguravanje kvaliteta rada, u skladu sa ovlašćenjima i propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Izvršava poslove i radne zadatke, u skladu sa odgovarajućim procedurama, ovlašćenjima i propisima
- Koristi uređaje, opremu i sredstva za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Kontrolira realizaciju operativnih i drugih poslova u svom djelokrugu rada
- Otklanja uočene nepravilnosti prilikom izvršavanja radnih zadataka, u skladu sa specifičnostima svog područja rada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zakon o unutrašnjim poslovima
- Zakon o graničnoj kontroli
- Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima
- Zakon o strancima
- Krivični zakonik
- Zakonik o krivičnom postupku
- Zakon o javnom redu i miru
- Zakon o prekršajima
- Zakon o oružju
- Pravilnik o načinu vršenja policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova
- Karakteristike uređaja, opreme i sredstava za rad
- Način rukovanja uređajima, opremom i sredstvima za rad

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje uređaja, opreme i sredstava za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Pravilno koristi i odlaže uređaje, opremu i sredstva za rad nakon upotrebe
- Vršiti redovno **održavanje** uređaja, opreme i sredstava, u skladu sa uputstvom
Održavanje: pregled, čišćenje i dr.
- Obavještava nadređeno lice o nedostacima, oštećenjima i kvarovima na uređajima, opremi i sredstvima za rad u pisanoj u formi
- Pravovremeno predaje neispravne uređaje, opremu i sredstva za rad na servis

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način korišćenja uređaja i opreme za rad
- Način odlaganja uređaja i opreme za rad

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa saradnicima, nadređenima i drugim licima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Komunicira sa saradnicima, nadređenim i drugim licima preko radio veze, telefonom i elektronskom poštom, u skladu sa internim pravilima i pravilima poslovne komunikacije
- Traži od nadređenog i stručnih službi neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o realizovanom zadatku koristeći stručnu terminologiju u skladu sa internim pravilima
- Daje uputstva saradnicima za realizaciju radnog zadatka koristeći jasnu i stručnu terminologiju
- Učestvuje u uspostavljanju/uspostavlja komunikaciju sa nadležnom Službom za zaštitu i spašavanje, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Učestvuje u uspostavljanju/uspostavlja komunikaciju sa Zavodom za pružanje hitne medicinske pomoći, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Daje uputstva i preporuke drugim službama i licima za postupanje u vanrednim situacijama
- Komunicira sa građanima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Granični policajac:

- Provjerava ispravnost uređaja, opreme i sredstava za rad, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima
- Koristi uređaje, opremu i sredstva za rad, u skladu sa uputstvom i propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Obavlja radne zadatke u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu, tako da ne ugrožava sebe i saradnike
- Sprovodi sigurnosne procedure prilikom realizacije radnih zadataka
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći drugim licima i saradnicima, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju građana i saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Vršiti kontrolu potpunosti kompleta prve pomoći, u skladu sa pravilima
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine i uputstvima proizvođača djelova i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Elementi zaštite na radu
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radnih zadataka
- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Ekonomija i pravo Podsektor: Pravo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	5412 Policajci
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Granični policajci uglavnom rade u smjenama, uključujući noćne i praznične smjene, a posao može biti fizički i psihički zahtjevan. Posao može uključivati i rad u svim vremenskim uslovima, uključujući kišu, snijeg, visoke temperature ili hladnoću; kao i uticaju zračenja, buke, izduvnih gasova i vjetra (na plovnim sredstvima). Takođe, granični policajci na poslovima graničnih provjera rade u neprirodnom položaju tijela (višečasovno sjedenje u kontrolnim kabinama). Česti su susreti sa hitnim situacijama i nepredvidivim događajima, što zahtijeva brze reakcije i prisebnost. Takođe, moraju biti obučeni za prepoznavanje falsifikovanih dokumenata, rad sa specijalizovanom opremom i postupanje u kriznim situacijama. Od graničnih policajaca se očekuje da budu fizički spremni, jer posao može uključivati dugotrajno stajanje ili patroliranje.
Srodna zanimanja	Policajac za opštu nadležnost, Policajac za borbu i suzbijanje kriminaliteta, Policajac za obezbjeđivanje ličnosti i objekata, Saobraćajni policajac
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Granični policajac/ Granična policajka

Kod dokumenta: SZ - 070250 - GRPOI

Datum usvajanja dokumenta: 3.novembar. 2025. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: VIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dejan Bojić, pomoćnik direktora za sektor granične policije, Uprava policije, Podgorica
2. Dejan Janković, diplomirani inženjer mašinstva, komandir stanice granične policije I, Uprava policije, Herceg Novi
3. Veljko Tmušić, specijalista iz oblasti poslovno civilne bezbjednosti, načelnik sektora za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, Podgorica
4. Đorđije Peković, diplomirani oficir policije, načelnik odjeljenja za koordinaciju policijskih i sa njima povezanih poslova, Uprava policije, Podgorica
5. Nenad Vojinović, strukovni menadžer bezbjednosti - specijalista, direktor, JU VSŠ "Policijska akademija" Danilovgrad

Koordinator:

Srđan Obradović, diplomirani pravnik, koordinator u Odjeljenju za razvoj kvalifikacija u stručnom obrazovanju, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnostima i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, samostalni savjetnik II za administriranje i dizajn, JU Centar za stručno obrazovanje